

Yirmi Yedinci Söz'ün Işığında

Aşılmayan Zirve

Sahâbelerin Manevî Makamına Dair
Sosyolojik ve Psikolojik Bir Teşhis

Tarihin En Büyük Spiritüel Paradoksu

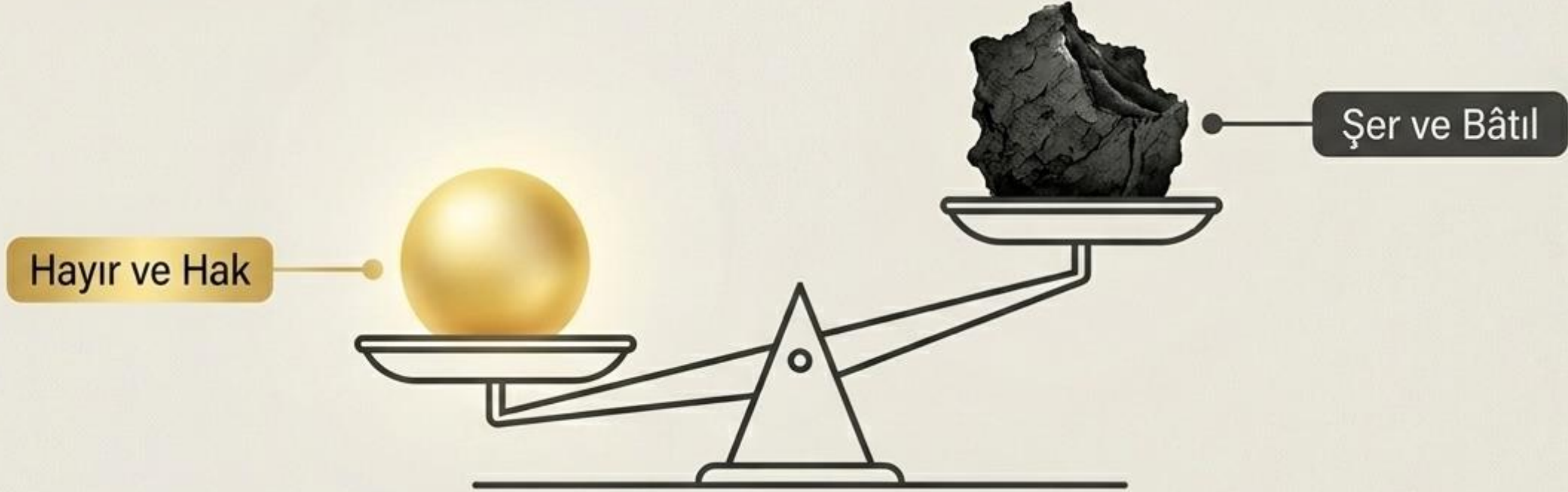
Niçin Muhyiddin-i Arabî gibi hârika zâtlar sahâbelere yetişemiyorlar?

Bu soru, yalnızca bireysel bir gayret veya zeka meselesi değildir. Cevap, içinde bulunulan sosyolojik çevrenin berraklığında ve ruhsal uyanışın anatomik derinliğinde gizlidir.

Kemâlâtın Sırrı: Mutlak Berraklık

İslâm inkılâbının gerçekleştiği dönemde, kavramlar soyut birer fikir değildi; fiziksel gerçekliklerdi.

Hak ve Hayır:

Bütün güzelliğiyle ve netliğiyle ortadaydı.

Bâtıl ve Şer:

Bütün çirkinliğiyle görülüyor ve maddeten hissediliyordu.

Sonuç:

İnsan fitratı, bu iki uç arasında tereddütsüz bir seçim yapmaya mecbur kalmıştı.

Küfür ve İman Kadar Uzak Bir Mesafe

Doğru ile yalan arasındaki mesafe o kadar açılmıştı ki, Cennet ve Cehennem kadar birbirinden uzaklaştılar. Fıtraten yüksek ahlâka meftun olan sahâbeler, kendi iradeleriyle yalan ve şerre ellerini uzatıp Müseylime derekesine düşemezlerdi.

Müseylime-i Kezzâb

Yalan

Şer

Zehir

Cehennem

Habîbullâh [Asm]

Sıdk

Hayır

Tiryâk

Cennet

İçtimai Hayat Çarşısındaki Alışveriş

Toplumsal hayat dükkânında, küfür ve yalan (Müseylime'nin maskaralıkları) ebedi bir felaket ve zehir üretiyordu.

Buna karşılık, hak ve iman (Resûl-i Ekrem'in nurani meyveleri) en kıymetli bir pırlanta gibiydi.

Sahâbeler zehirden kaçır gibi yalandan kaçtılar ve bütün hissiyatlarıyla hakka müşteri oldular.

Mesafenin Kapanması ve Hakikatin Bulanıklaşması

Zaman geçtikçe, sıdk (doğruluk) ve kizb (yalan) arasındaki o devasa mesafe azaldı. İkisi omuz omuza geldi, aynı dükkânda beraber satılmaya başlandı.

Katalizör: Propaganda-i Siyaset.

Siyasi propaganda yalana revaç verdi. Yalanın müthiş çirkinliği gizlendi, doğruluğun parlak güzelliği görünmez oldu.

Aynı Dükkânda Satılan Zıtlıklar

Yalan ve doğru iç içe geçtiğinde, içtimai ahlâk bozular. Yalan süslenip doğru gibi sunulduğunda, hakikati bulmak devasa bir zihinsel efor gerektirir.

“Kimin haddi var ki; sahâbenin adâlet ve sıdk hususundaki kuvvetlerine, metânetlerine yetişebilsin?”

İbadetin Derinliğine Bir Bakış

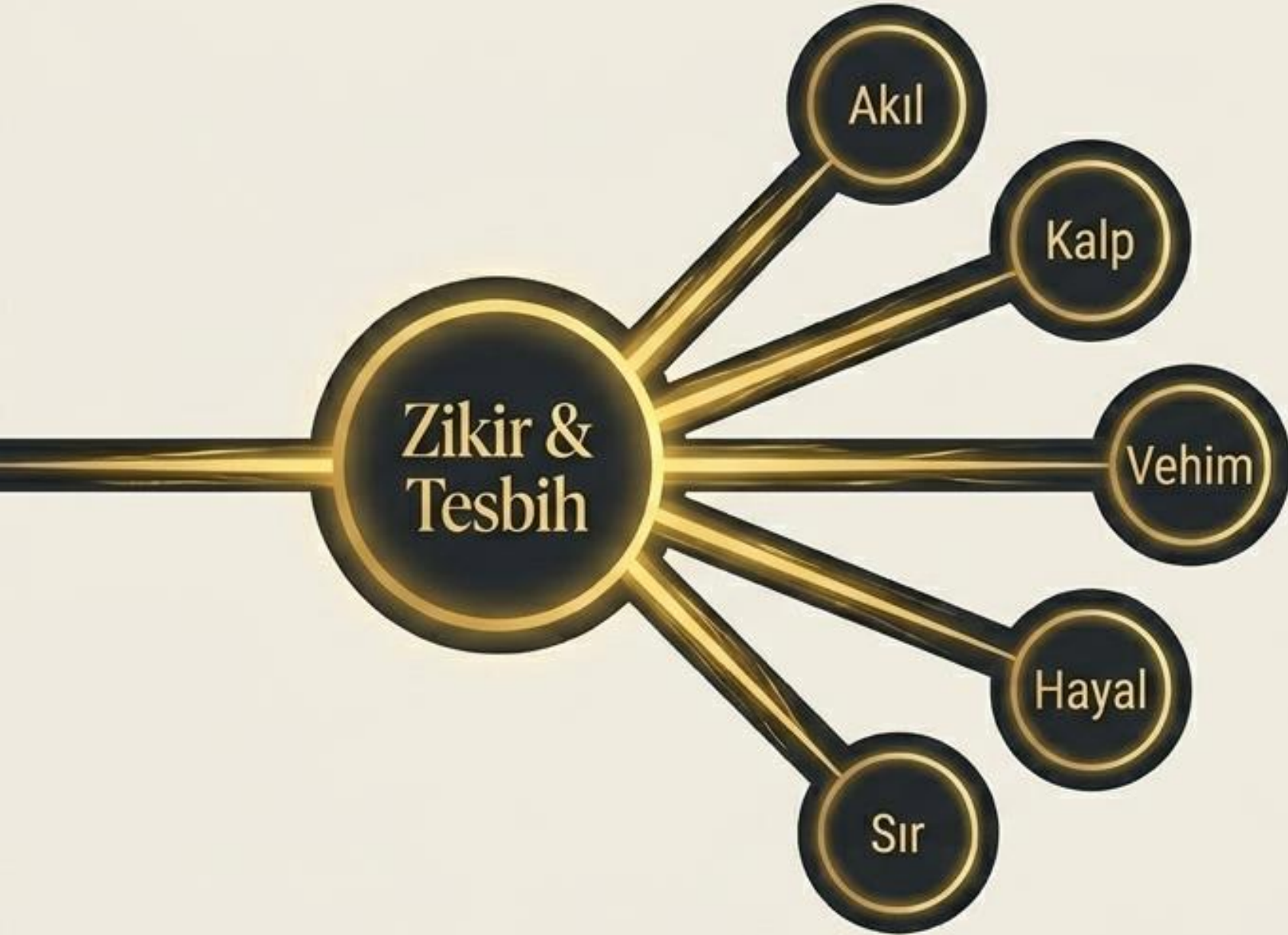
Yazarın namaz esnasında yaşadığı bir inkişaf, sahâbelerin ibadet kalitesine dair sırrı ortaya çıkarır:

“Keşke bir tek namaza bu kelime gibi muvaffak olsaydım, bir sene ibâdetten daha iyi idi.”

Bütün Duygularla Tam Uyanıklık

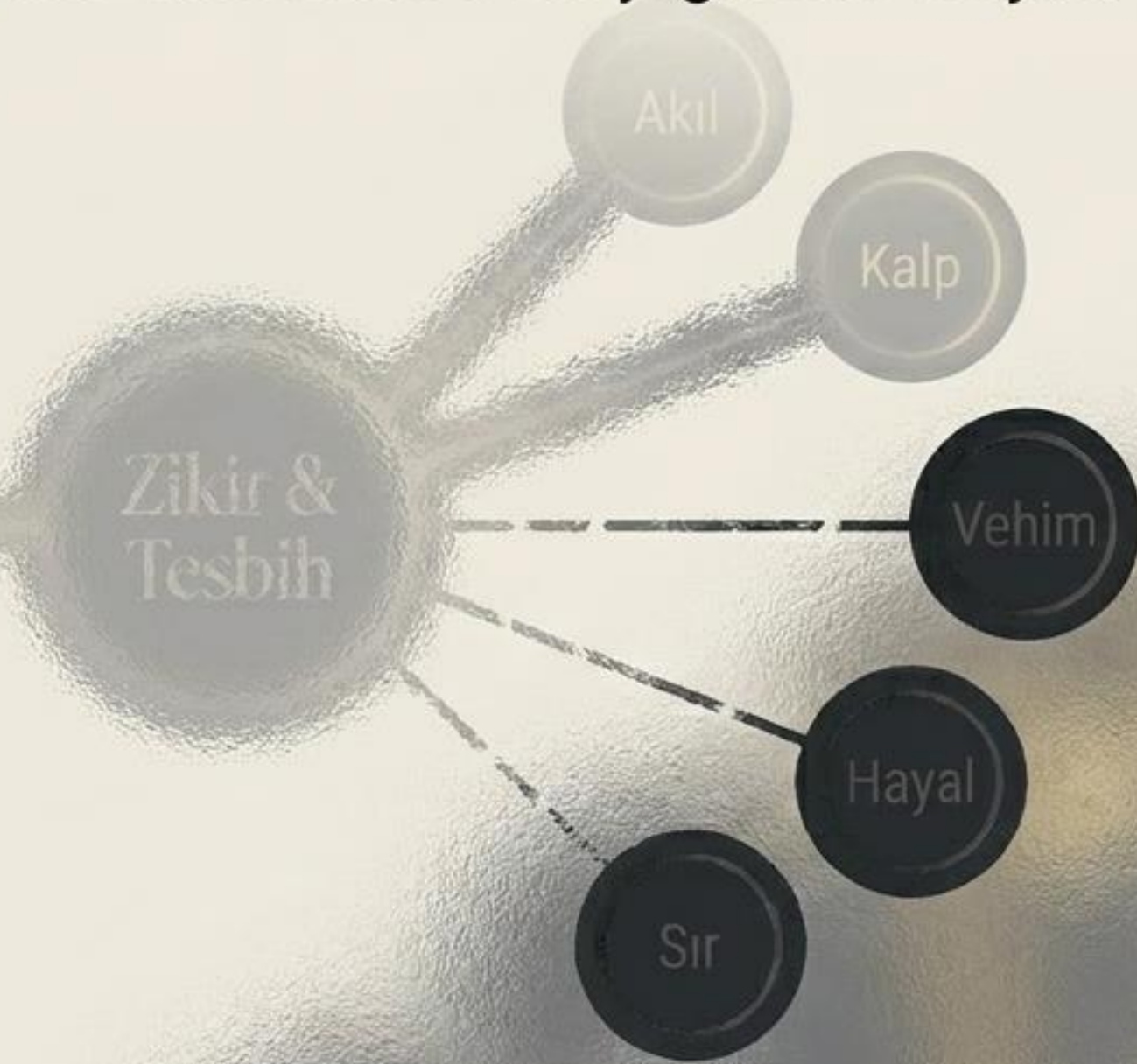
O büyük inkılâbın sarsıntısı, insanların bütün manevi latifelerini uyandırmıştı.

- Kelimeler turfanda, tarâvetli ve taze idi.
- Vehim, hayal ve sır gibi en derin duygular bile hüşyâr (uyanık) ve müteyakkızdı.
- Sahâbeler, mübarek kelimeleri söylediklerinde, zikirlerin manalarını bütün latifeleriyle emerlerdi.

Ülfet Perdesi ve Ruhsal Gaflet

O büyük patlamadan sonra, zamanla manevi duygular (letâif) uykuya daldı. Duyular hakikatlere karşı gaflete düştü.

Mübarek kelimeler, ülfet perdesiyle tazeliğini ve letafetini kaybetti. Adeta sathîlik havasıyla kuruyan bir meyve gibi, içlerinde çok az bir yaşlık kaldı.

Eski halini iade etmek için artık çok kuvvetli ve yorucu bir **tefekürî ameliyat** gerekmektedir.

Teşhis Matrisi: Asr-ı Saadet vs. Sonraki Asırlar

Asr-ı Saadet

Sosyal Çevre

Mutlak Berraklık (Cennet/Cehennem kadar uzak)

Hak ve Bâtılın Durumu

Hak pırlanta, Bâtıl zehir

Manevi Duygular (Letâif)

Hüşyâr, müteyakkız, uyanık

Kelimelerin Hali

Turfanda, taze, tarâvetli

Sonraki Asırlar

Sosyal Çevre

Karmaşık ve Bulanık (Omuz omuza)

Hak ve Bâtılın Durumu

Siyasi propagandayla gizlenmiş

Manevi Duygular (Letâif)

Gaflette, uykuya dalmış

Kelimelerin Hali

Ülfet perdesiyle kurumuş, sathîleşmiş

Zamanın Bereketi ve Manevi Sıçrama

**[40 Dakika
(Sahâbe)] = [40 Gün /
40 Sene
(Başkası)]**

Mutlak berraklığın olduğu bir çevrede, bütün manevi duyguları uyanık bir sahâbenin kırk dakikada kazandığı fazilete ve makama; başka bir insan ancak kırk günde, hatta kırk senede yetişebilir.

Sahâbelerin makamı, aşilamaz bir tarihsel ve manevi gerçekliktir.